

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 9. (D. u.) Službeno se javlja: U Jugoslaviji biješe osujećen talijanski pokušaj nenadane navale. — Poglavlica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 9. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Na bojnjoj fronti razvise se mnogobrojno živahni topovski bojevi. Na južnom brijegu ponovno navališe na neprijatelja čete generala pl. Schölera i Wichura. Među Oiseom i Folembayom prodriješe iste preko Allette do kanala Oise-Aisne. U žestokim bojovima osvojise žilavo branjenu šumu istočno od Gunca. U navali sa sjevera i istoka uspeše se na strme visine i obronke istočno od Coucy-le-Chateau te u jurišu osvojise čvrsto izradjene neprijateljske položaje. Osvojen je Quincy i Landricourt. Poslije osobito ljute borbe pao je danas u jutro i tvrdjavi slični Coucy-le-Chateau. Gubitak neprijateljskih zračnih boj ih sila u ožujku iznaša na zapadnom bojištu 23 privezana balona i 340 ljetala, od kojih je 158 njih, kako se je opazilo, palo za naše linije, a ostali za neprijateljske položaje. U zračnom boju izgubismo 81 ljetalo i 11 privezanih balona. Sa ostalim bojišta ništa nova. — Ludendorff.

Vojničke dobave.

Beč, 9. (D. u.) U podkomiteju austrijskog odbora za dobavu vojske i mornarice ministar je trgovine priopćio, da je austro-ugarska industrija sudjelovala sa 70%. Glavni dio tih doprema ide na ugarsku industriju, što odgovara njezinoj produktivnoj snazi, ali svakako oba su državna područja jednako sudjelovala. Sekcijski šef dr. Ertl prikazao je dobave poljodjelstva, a sekcijski šef Haas dobave obrtnog staleža. Nakon što je nekoliko odaslanika stavljalo različite predloge, odaslanik je Zahradnik zamolio predsjednika, da isposluje, e da bi se čim prije sazva plenum delegacije i odbor za izvanjske poslove. Predsjednik obećaje, da će u tom smjeru poduzeti potrebne korake. Zahradnik u daljnjem svom govoru napada govor ministra vanjskih posala. Predsjednik zamolio odaslanika, da se drži predmeta, koji spada u odbor. Budući da je Zahradnik unatoč opomenam predsjednika nastavio napadati Czernina, predsjednik mu je uzeo riječ. Sjednica je bila na to zatvorena.

Iz Rusije.

Moskva, 8. (D. u.) Petr. brz. ured javlja iz Vladivostoka: Admiral Kato posjetio je gradonačelnika, te mu saopćio, da je zaposjednuće sa strane japanskih četa uslijedilo radi anarhije, koja vlada u Vladivostoku i radi zločina, koji su tamo bili izvršeni. Gradonačelnik je oštro prosvjedovao protiv iskrcaju četa. Danas će biti iskracane nove mornaričke čete.

Stockholm, 8. (D. u.) Ovdješnji listovi proširuju vijest, da se prijašnji ministar-predsjednik Tokoj, član crvene vlade u Helsingforsu, nalazi u Rusiji, kako bi od sovjete vlade dobio 100.000 dobrovoljaca kao potporu finske crvene garde. Pošto je Helsingfors odrezan od vanjskog svijeta, treba sve vijesti o tamošnjem položaju primiti sa pridržkom. Finski glavni stan dementira vijest, da engleski časnici zapovijedaju finskim crvenim gardama.

London, 8. (D. u.) Reuter javlja iz Tokija: Iskrcaje japanskih četa u Vladivostoku u petak, kojemu je slijedilo iskrcaje engleskih četa, bilo je nužno. Od nekoliko sedmica odlučise nekoji elementi, da prisile Japan na ustup, jer su naseljeni Japanci bili cilj brutalnih napadaja.

London, 9. (D. u.) „Daily Telegraph“ piše, da se iskrcaje Japanaca u Vladivostoku ne smije smatrati uvodom u opsežnu intervenciju u Sibiriji. Jasno je, da Japanci i Englezi ne namjeravaju ići dalje, negoli im to dozvoljava njihovo netajivo pravo.

* **Česi pozvani k ministru-predsjedniku.** Javlja se iz Beča, da je ministar-predsjednik dr. Seidler pozvao za srijedu na razgovor načelnika Českog saveza, Stanjeka, i poslovođu ovog udruženja podpredsjednika Tušara.

* **Česi proti Czerninu.** Javljaju iz Praga, da će se u subotu vršiti tamo velika skupština, na koju su pozvani svi češki zastupnici, članovi gosposke kuće, družba umjetnika i književnika te zastupnici svih političkih stranaka. Skupština će biti manifestacija proti posljednjem Czerninovom govoru.

* **Fcm. barun Boehm-Ermolli** preuzeo je, kako dopisni ured doznaje, vrhovno zapovjedništvo nad austro-ugarskim četama, koje se nalaze u Ukrajini.

* **Afera Lichnovski.** Pišući o uapšenju kapetana Beerfelda veli „Norddeutsche Allg. Zeitung“: Oteretujući materijal protiv ovoga kapetana se je tako povećao, te je protiv njega morala biti uvedena istraga radi poticanja na veleizdajstvo. Kao što ovo uapšenje tako ni ovaj proces nije u nikakvoj ili barem ne u neposrednoj svezi sa aferom Lichnovski.

* **Francuski izvještaj** od 7. na večer: Naše je topništvo zadržalo neprijateljske navalne pokušaje u predjelu Hangard-Santore te je uzelo pod vatru okupljanje četa na raznim mjestima fronte sjeverno od Montdidiera. Na desnom brijegu Moze suzbita je poslije živahnog boja jaka njemačka navala sjeveroistočno od visine 344. Neprijatelj je pretrpio ozbiljnih gubitaka te je ostavio u našim rukama oko 20 zarobljenika, od kojih 3 časnika. Podhvati protiv manjih stražama u Argonama i u odsječku Vaux les Palamoix ostadoše bez uspjeha. — Bojevi u zraku: Dne 6. sastrijeljeno je 7 njemačkih ljetala i 2 njemačka privezana balona. Naši su ljetaci bacili 5.000 kg bomba na kolodvore i naredjaje u predjelu Roye. — Izvješće istočne vojske od 6.: Neznatni okršaji među alijiranim i neprijateljskim izvidničkim odjelima južno od Demir-Hisara te u smjeru na Lunso. Zapadno od Bitolja topovska borba.

8. na večer: Tijekom dana trajao je dalje neprijateljev pritisak sjeverno od nizine Allette i šume Couzy. Pomaknuti dijelovi naših četa oprahu se i osporise napredovanje brojem mnogo jačeg neprijatelja, kojemu zadane teških gubitaka. Sa fronte Somme te između Montdidiera i Noyona ne javlja se o nikakvim pješadijskim bojovima. U Vogezi razvise obostrana topništva živahnu djelatnost. Sjeverno od Tete des Faux izjalovio se je neprijateljev pothvat. Na ostaloj fronti privremeno prekinuta topovska vatra. — Izvješće istočne vojske od 7.: Sukobi ophodnja na Strumi. Djelatnost topništva na Vardaru, u dolini Crne i sjeverno od Bitolja. Engleski ljetaci nabacali su bombama neprijateljske barake kod Demir-Hisara.

* **Engleski izvještaj** od 7.: U noći pomakosmo naše linije naprijed na južni brijeg Somme te istočno od Maire sous Corble. Sjeverno od Somme zarobismo u predjelu Neville-Vitasse nekoliko momaka te zaplijenismo strojne pušaka. Neprijateljsko topništvo pokazivalo je tijekom noći na čitavoj engleskoj bojnjoj fronti pojačanu djelatnost. Neprijatelj je u velikom opsegu ispustio plinove medju Lensom i kanalom La Bassee te istočno od Armentiersa.

8. na večer: Izuzev djelatnost neprijateljskog topništva na raznim mjestima bojne fronte, naročito u blizini Bucquoyja, nema da se javi ništa osobito važna.

* **Talijanski izvještaj** od 8.: Jučer je topništvo provodjalo na čitavoj fronti otkad dokad manje žestoko smetajuću vatru. Izvidjanja bijahu živahnija istočno od Gardskog jezera i u dolini Lagarine. Na visoravnici Asiago navališe engleske ophodnje na više točaka na neprijateljske pomaknute linije, uništise posadu malene straže te dovedoše zarobljenika.

* **Sa zapadne fronte.** Prema „Nieuwe rotterdamsche Courant“ javlja engleski dopisnik Gibbs sa fronte: Neprijatelj drži našu frontu pod teškom topovskom vatrom. Veoma je lako moguće, da će Nijemci poduzeti energičan pokušaj, da svladaju naše obrambene položaje kod Arrasa, da svladaju krepko udare proti Amiensu, te da uspjesima južno od Somme učine neuzdrživima naše položaje od Alberta do doline Avre.

* **Državni kancelar grof Hertling** otišao je dne 9. t. mj. za nekoliko dana u veliki glavni stan.

* **Južna Afrika pomaže antanti.** Reuter javlja iz Kapstadta: General je Botha izjavio, da je Lloyd George zamolio južnu Afriku za pomoć te da se ovom klicu po pomoći mora južna Afrika odazvati.

* **Nova Zelandija.** Reuter javlja iz Wellingtona dne 8. t. mj., da je vlada Nove Zelandije pristala na Lloyd Georgijevu molbu, da daje više momčadi te da će tijekom naredne sjednice postaviti u parlamentu odgovarajuće predloge.

Političke bilješke.

Sežanci manifestiraju pred carem za Jugoslaviju.

„Slov. Narod“ prima iz Sežane dopis o carevom dočeku u ovom sloj. mjestu. Sežana je bila sva u zastavama, većim dijelom u trobojnicama. Pučanstvo je cara oduševljeno primilo. Izakako je car obećao županu pomoć u strani aprovizacije,

priredila je množica caru burne ovacije i klicala: Življa Jugoslavija! Živio naš jugoslavenski kralj Karlo! Na cara, kojega su očasuli cvijećem, su ove ovacije učinile očevito ugodan utisak.

Austrija pokušala približenje Srbiji?

Njemačke novine prenose iz „Journal de Geneve“ niži sastavak, kojega označuju nelspravnim. Veli se u njem ovo: „Pošto je plan sa narodnim masama u Srbiji propao, Austrija je pokušala da utiče na izvjestan dio narodnih predstavnika. Srpski narodni predstavnici pošli su velikom većinom sa svojom vladom i kraljem u izgnanstvo. Medjutim jedan mali dio poslanika, oko trideset, i većinom narodnjaka (t. j. pristaša srpske narodne stranke, opozicije protiv Pašića), ostao je u zemlji. Još prije rata je ova stranka bila naklonjena politici prijateljstva sa Austrijom, a fakat, da su njeni članovi ostali u zemlji, pokazuje, da su njihovi osjećaji ostali isti; ali ova mala grupa poslanika ponjela se patrijotski i podnosila je sa mnogo dostojanstva terete invazije, ipak je bilo prirodno, da se Austrija nadala, da u danom času nadje pristalica u ovom kolu. U Beču su mislili, da će ruski slom i rumunjska kapitulacija biti dovoljna, da primoraju ovu grupu poslanika na pregovore za izmirenje. Pregovori su zalista i otpočeli i neki poslanici narodnjaci otišli su bili u Beč, ali kada je narod doznao za ovaj manevar, on ga je osudio i pokazao, da nije voljan da tomu nasjedne. Ovi pregovori sa narodnjacima nisu dakle pošli za rukom.“ („Jug“.)

Sjednica hrvatskoga kraljevinskoga odbora.

„Hrvatska Riječ“ piše ovo: Jučer u deset sati prije podne bila je u maloj saborskoj dvorani plenarna sjednica hrvatskoga kraljevinskoga odbora. Na sjednici su članovi vlade i članovi pododbora hrvatske regnikolarne deputacije izvijestili plenum o svojim vijećanjima sa ministrima u Pešti i sa pododborom ugarske regnikolarne deputacije, koja su se održala u Budimpešti prošle sedmice. Kako je poznato, u Pešti se je u glavnom razpravljalo o pitanjima ratnih poreza, odnosno o definitivnom ili provizornom uređenju finansijskih pitanja između Hrvatske i Ugarske. Do definitivnih rezultata u Pešti, dakako, nije još došlo, jer su oba pododbora najprije htjeli, da medjusobne predloge podastru plenumima svojih odbora. Neki dan su neke novinske informacije javile iz Budimpešte, da je sa madžarske strane Hrvatima predložen „novi elaborat sa novim predlozima o pitanju tangentiranja ratnih poreza“, koji da pokazuju neko popuštanje, no da kod članova hrvatskoga pododbora nisu naišli na prihvata. U jučerašnjoj plenarnoj sjednici hrvatske regnikolarne deputacije sudjelovali su živo svi članovi, s tim više, što sadašnja vijećanja plenuma imadu da dovedu do zaključaka i o daljnjem držanju hrvatske regnikolarne deputacije i o stanovištu, koje imadu članovi hrvatskoga pododbora zauzeti kod nastavka vijećanja sa ugarskim pododborom u Budimpešti. Ova će se zajednička vijećanja u Pešti nastaviti u četvrtak, dne 10. o. mj. Na jučerašnjoj raspravi hrvatskoga plenuma vijećanja još nisu dovršena, nego će se nastaviti sutra, u utorak, dne 9. o. mj. prije podne u maloj saborskoj dvorani. Članovi pododbora hrvatske regnikolarne deputacije putuju u Peštu u srijedu, 10. o. mj.

Česi protiv Czernina.

U svom govoru na skupštini češke državno-pravne demokratske stranke rekao je zast. dr. Rašín između ostaloga: „Možda je posve dobro, ako čovjek uz teške borbe dodje do cilja i ako se privikne na to, da neprestano čuje za sobom naziv „veleizdajnika“. Od naroda koji se bore protiv Austrije, ne očekuju Česi nikakovoga dara. Za njih je Wilsonova izjava bila samo znak, da se u tom ratu radi o ideji samoodredjenja. Prema saopćenjima grofa Czernina bilo je pučanstvu Kuronske, Estonske i Livonske stavljeno na volju, hoće li se odcijepiti od Rusije. (Zaplijenjeno.) Na skupštini govorili su kao gosti socijalnodemokratski novinar Kouša i dr. Soukup, koji su odlučno ustali protiv grofa Czernina i u ime češke socijalne demokracije uvjeravali o njenom sudjelovanju u borbi za samostalnost češkoga naroda i češke države do kraja i pod svaku cijenu. — Staročeški list na njemačkom jeziku „Union“ piše nakon govora Czernina: „Slavenski se zastupnici pouzdaju samo u jedino u snagu svojih naroda i nadaju se, da će samo pomoću nje, kako je nedavno rekao zast. Klofač, polučiti ciljeve, koje su si postavili, pa stajali Englezi u Berlinu ili Nijemci u Parizu.“

Dopisnik „Slovenskoga Naroda“ u Pragn piše svom listu: „Tako govori feudalac o radnicima na svom posjedu, a ne diplomat o narodu, za koji čitava Evropa zna, da je medju prvima

u kulturi“, rekao mi je neki češki političar, kojega sam upitao za njegovo mišljenje o govoru grofu Czerninu. Radoznali smo samo, tko je gospodinu Czerninu učinio nešto tako strašnog, da se na jednom ne zna više prenavljati? Clemenceau? Wilson? Lichnowsky? Ili je htio natkriti gospodina generala Arza? Bog zna? Što nas briga! Iz Czerninova govora vidimo, da je on na Čehe strašno ljut, ljut do besvjesti, stidi se, nemoćan je i boji se. Zašto? Toga ne znamo. A među nama je taj govor prouzročio, da smo se opet svi tvrdo uvjerali, da je uzalud tražiti veze s Bečom; da je dosadnji put naše politike jedini mogući put, tako je rekao najveći češki oportunista dr. Tobolka odobrivši sadanji radikalnu češku politiku i svjetujući, da se ne vodi druga politika. — Sav češki narod kao jedan čovjek odlučno odbija i prosvjeduje, da se o njem govori kao o feudalskom robu?

Iz slavenskog svijeta.

Pokret za narodno ujedinjenje u Dalmaciji. Izjava za narodno ujedinjenje. Narodni zastupnik na dalmatinskom saboru Antun Radić izjavljuje u ime svoje i svojih birača u „N. Listu“, da posvema odobrava i da se sa svim srećem pridružuje deklaraciji od 30. svibnja kao vazda, tako i sada, skroz uvjeren, da narodni spas Slovenaca, Hrvata i Srba, kao grana jednog te istog etničkog stabla, sastoji isključivo u ostvarenju jedinstvene slobodne južnoslavenske državne skupine. Pozivlje svoje zastupničke drugove na dalmatinskom saboru, da svaki za sebe, dok prilike ne dopuste zajednički istup, javno digne svoj glas u ovo odlučno doba za oživotvorenje narodnih ideala. Pōzdravlja junačku borbu Čehoslovaka za nezavisnost i moli „žalibože još nesložno narodno zastupstvo u Banovini“, da krene istim putem. „Narodni List“ javlja, da se već vode dogovori između zastupnika na dalmatinskom saboru za skupnu izjavu u sličnom smislu.

Bosanski političari u Beču. Javljaju iz Beča: Bosanski političari Dimović, dr. Sunarić, Bašagić i Arnautović borave u Beču, gdje pregovaraju sa ministrima o prehrani naroda, jer se pučanstvo Bosne nalazi u položaju, koji graniči sa katastrofom. Ministri su obećali pomoć. Ujedno se pogovara, da je taj boravak tih ličnosti u vezi sa spremanim novim uređenjem pitanja državopravnog položaja Bosne i Hercegovine u monarkiji. Koliko je na tome istine, ne znam. Danilo Dimović je međutim izjavio suradniku „Tagesposta“, da je njihov put u vezi samo sa financijsko-ekonomskim pitanjima, a politika da je zasada u Bosni isključena.

Domaće vijesti.

† Josip Bavec. Jučer bje pokopan u Puli na mjestnom groblju na skroman način crnovojni radnik Josip Bavec, inače profesor po zvanju. Pokojnikova sudbina je bila slična mnogim drugim genijima iz drugova hrvatske inteligencije, koji su svršili svoj život u oskudici i nevoљи kao žrtva truloga društvenoga života. Uzrok njegove nagle smrti, koja je sve znanice presenetila, nije poznat, a nije isključeno da je na njegove napete živce mnogo djelovala i obustava „Hrv. lista“, koji mu je bio veoma na srcu, te kod kojega je od početka sudjelovao u slobodno vrijeme pod pseudonimom „Čiča Joso“, da si olakša svoj bijedni položaj! Pokoj mu vječni!

Poziv! Svi oni, bez razlike staleža, koji su bili progonjeni ili još te trpe radi toga, što su sojedobno doprinijeli svojoj žrtvi ili su sabirali za hrvatske škole u Puli, odnosno bivaju proganjani radi tobožnje slavenske propagande, neka budi na koji način jave svoja imena jugoslavenskome klubu u Beču (Parlament, Wien). Istotako umoljavaju se i oni, koji su bili prisutni činu, kada je neki gospodin označio hrvatske škole kao „Dreckschule“, da bi se prijavili kao svjedoci isto jugoslavenskome klubu u Beču.

Objava pušačima. One osobe, koje su ovlaštene, da kupuju duhan u javnim prodavaonama, mogu da se upišu u t. zv. „popis mušterija“ kod onog trafikanta, kod kojeg su voljne da duhan nabavljaju. Pušačima unesenim u ovaj „popis mušterija“ pušeno je na volju, da dio duhana što im pripada, preuzmu od dotičnog prodavatelja prije ili poslije opće raspodaje. Ovakvi pušači ne će pak moći da prigodom opće raspodaje kupe duhana u drugim prodavaonama. Onom trafikantu, kod kojeg se dotični pušač upiše u „popis“, mora da ovaj predađe prigodom upisa svoju crvenu dotično bijelú iskaznicu.

Kako naše oblasti potpomažu učitelje. Okružnicom, što ju je c. kr. kotarsko poglavarstvo u Puli pod br. allg. 1553/2-17, od dne 28. prosinca 1917, poslalo svim opskrbnim odborima puljskoga kotara, bile su učiteljske sile ubrojene u osobe dodijeljene teškim radnjama, čega radi ima se istima izdati mjesečno: 9 kg krušnoga brašna, 60 dkg masla, 1-4 kg sladora, i to bez obzira na koliko će živčeva, koje stignu od slučaja do slučaja tom odboru. Drugi živčevi izdati će se učiteljskim silama u istoj mjeri kao drugim stanovnicima. Potpis: Hohenbruck, m. p.

— Tom okružnicom pokazao se je kotarski poglavar sklon učiteljstvu, htio je da bar donekle ublaži materijalnu bijedu, u kojoj se nalazi taj bijedni stalež. Za tu mu sklonost učitelji blagodare. Ali za tu okružnicu kao da ne zna ili ne će da znađe upravitelj vodnjanske općine, Steiner. Dok učiteljstvo u općini Kanfanar i Svetvinčenat prima živežne namirnice u onoj količini, koju im određuje okružnica kot. poglavarstva, pliva učiteljstvo vodnjanske općine u onoj istoj bijedi, u kojoj je bilo i prije te okružnice. Gosp. Steiner, taj veliki prijatelj i zagovornik učiteljstva, nema za svoje učitelje toliko hrane, koliko je imadu upravitelji kanfanarske i svetvinčentske općine. Možda bi imao i on kakvu mrvicu za gladne učitelje, ali čemu? Zašto? Ta židovi su svog najvećeg učitelja i dobročinitelja Isusa nagradili trnovom krunom i križem! Evo, tako se naplaćuje požrtvovnog učitelja u njegovom idealnom, ali mučnom radu za čovječanstvo! Zlatnim čemo slovima ubilježiti ime Steiner u kronike pučkih škola! A ta će onda gospoda vikati još na učitelje, da ne rade ništa, tražit će od njih sve moguće, zahtijevati će od njih da im obavljaju najniže i najnedostojnije službe! Sotomarin.

Prodaja ribe. U slučuju, da priprije riba, prodatav će se ona danas. Pravo kupovati ribu imadu danas vlasnici karata počevši od broja 3801.

Dnevne vijesti.

Jugoslavenskim umjetnicima. Obraćam se na sve jugoslavenske likovne umjetnike bez iznimke, da svaki doprinese sa jednim svojim radom obol na žrtvenik naše stradajuće siročadi u Hercegovini, Istri, Lici i Dalmaciji. Sva ta darovana djela, bila bi složena u Zagrebu i na dražbi prodana, u korist gladne naše djece. Obraćam se također na faktore, koji već otprilje na tom plemenitom polju rade, da ovu moju ideju prihvate i da stupe u vezu sa svim našim umjetnicima. Ja ću se oduzvat sa jednim djelom; nadam se, da će svi jugoslavenski umjetnici, koji su se uvijek pokazali ljudima vrelorg srca, siljediti moj primjer. — Vlaho Bukovac. U Pragu na Veliki petak, 29. III. 1918.

Žito iz Ukrajine. „Tagespost“ prima iz Beča: Radni ured štajerskih zastupnika u Beču saopćuje: Usljed opetovanih vijesti, da su iz Ukrajine otposlane u Austro-Ugarsku veće množine žita (u nedjelju je neki bečki list govorio o 1000 vaguna), zapitao je radni ured štajerskih zastupnika dotične središnje urede, da li te vijesti odgovaraju istini. Odgovorilo se, da nije službeno ništa poznato o takovim većim pošiljkama iz Ukrajine. Doše su doduše manje pošiljke, koje ali ne dolaze u obzir kod opskrbe Austrije, no znatnih se dovoza ne može pred lipnjem očekivati. Radni ured epominje pred optimističkim nadama, koje pobudjuju neosnovane vijesti iz Ukrajine. Poteškoće radi sakupljanja živčeva u Ukrajini su velike i nijesu još svladane. Žalosno je, da se mora reći, ali odgovara istini, da izgledi, što se prehrane tiče, nijesu za najbližu budućnost lijepli.

Njemačko-madžarski gospodarski savez i Hrvateka. Mađarski listovi izvješćuju o generalnoj skupštini njemačko-madžarskog gospodarskog saveza, koja je ovih dana bila u Budimpešti. Ovom je savezu svrha, da učvrsti gospodarske veze između Njemačkom i Ugarskom i da sudjeluje kod budućeg uređenja gospodarskih odnošaja između objiju zemalja. Na skupštini je potpredsjednikom izabran grof Emil Szecheny (predsjednik je zast. barun Madarasy-Beck). U predsjedničko vijeće izabrano je 20 članova, među njima kao jedini Hrvat grof Teodor Pejačević. Od 26 mjesta u odboru dobili su Hrvati četiri, pa su izabrani grof Miroslav Kulmer, S. D. Aleksander, Vilim pl. Reiner i Rudolf Vrbanić.

Nova planinarska kuća na Risnjaku. Hrvatsko planinarsko društvo zaključilo je na svojoj glavnoj skupštini, obdržavanoj dne 18. travnja 1914., sagraditi pod vrhom Risnjaka u Gorskom kotaru i to na visini od 1300 m. nad morem planinarsko sklonište sa 2 omanje sobe za konak i blagovalište u savezu sa primitivnom kuhinjom. Radi ratnih prilika ta se osnova onda nije mogla izvesti. Pošto je nedavno opet društvo počelo djelovati, prihvatila je uprava tu osnovu, ali ju je promijenila tako, da će to biti ne priprosto sklonište, nego prostrana, planinarska kuća po uzoru slovenskih planinarskih domova na Triglavu i na Savinjskim planinama. Početkom proljeća moći će se započeti radnja, kako je i razumljivo, tražiti veće troškove, oko 25.000 kruna. A kako tih troškova ne može potpuno namaknuti naše društvo samo, kraj skromnog svog financijskog stanja i razmjerno malenog broja članova, obraća se H. P. D. ovim putem da bi imućniji i prijatelji planinarstva ovomu društvu pritekli u pomoć što izdašnjom potporom u svrhu izvedbe gornje građnje i unapređenja planinarskog prometa u hrvatskim gorovitim krajevima.

Gdje je Masaryk? Iz Moskve javljaju, da je češkom vodji prof. Masaryku pošlo za rukom, da se sklone u sigurno. Masaryk je bio sa češkim novinarom Pavinom, koji važi kao glava češko-slovačkih urotnika, dulje vremena u Kijevu, a onda je utekao u Novočerkask.

Lička željeznica. Od ličke željeznice Ogulin—Knin dovršeno je dosada 43 km. i to od Plaškog do Vrhovina, tek treba još izgraditi stražarnice i kolodvore. Kako saznajemo moći će se u jeseni već putovati. (Hrv. Lloyd“.)

Dubrovačko kupališno-hotelno društvo. Primamo iz Dubrovnika: Dubrovačko kupališno-hotelno društvo kupilo je opet u Srebrnome pokraj Dubrovnika velike komplekse zemljišta u svrhu gradnje vila uz samo more. Kako ćete znati, gospodine uredniče, ovo društvo osnovali su braća Cesi sa češkim kapitalom. Do sada potpisano je K 800.000, a slijedi daljnje potpisivanje. Griječota je, što našim kapitalisti, pak i hrvatski, malo mare za ovopoduzeće. Braći Cesima ne treba glavnice, jer oni je imadu dovoljno, nu svak će se pitati u Ceskoj, kako to, da se na jugu malo zanimaju za ovaj pothvat? Društvo je na udjele na ime, sa ograničenim jamstvom, baš za to, da budu samo domaći kapitali. U tome bi ih morao svaki patriotu podupirati i kad nebi imao nikakve materijalne koristi. Udjele su od K 500.—, pak zašto naši trgovci, kapitalisti i drugi nebi bili udionici jednim udjelom? Ono, što treba braći Cesima, jest moralna potpora. Srebrno jest naša Nizza. Dapače ima blažu klimu nego Nizza. Mi nemamo u godini više od 5—6 puta mraza. Ove godine imali smo samo tri puta. Ali odmah iza mraza dodje blago vrijeme čim promijeni vjetar, a to se trefi više puta isti dan, tako da može biti u jutro 0, a u večer više 10 iznad ništice. Stoga je Srebrno dobro ne samo za ljetnu nego i za zimsku sezonu, za oporavak bolesnika. Poduprimo dakle ovo poduzeće i šalimo onamo našu djecu na ljetne praznike, da ojačaju svoje tijelo na čistom suhom morskome zraku, između smokava, rogača, maslina, paoma, groždja i inog voća. Toga svega samo na Srebrnome ima. Tko ne pozna ovaj kraj, ne može ni pomisliti, da opstoji nešto slična kod nas. Srebrno je daleko od Dubrovnika i sat kočijom, a tri četvrt sata parobrodom. Ima novi kolni put, i novu luku, muo i obalu, pak prevoz iz Dubrovnika vrlo je lak. Tko želi kupiti i potpisati udjele hotelnog društva, može to učiniti kod svih dubrovačkih banaka. (Hrv. Lloyd“.)

Obnova slovenskog kazališta u Ljubljani. Dne 3. o. mj. obdržavala se u Ljubljani konstituirajuća skupština Slovenskog kazališnog konzorcija, koji imade svrhu obnovu slovenskog kazališta. Preduvjet za osnutak kazališta je dan, sudjelovanjem kapitala narodnih ljudi. Konzorciju je dosada pristupilo 125 članova, koji su dosada uplatili 275.100 kruna. To je čvrsti temelj, piše „Slov. Narod“, koji će ljubav slovenskog naroda još znatno proširiti. Sto se umjetničke strane tiče, to ističe „S. N.“, da je i ta osigurana, jer su se za obnovu slov. talije našli složni zastupnici svih struja i stranaka, umjetnici i literati, bivši praktični intendant i kritičari, koji rade na tome, da dadu novom kazalištu program, koji će odgovarati narodnim kulturnim potrebama. Skupštini je prisustvovao načelnik dr. Ivan Tavčar i dr. Albert Kramer, koji je iznio rad privremenog odbora. Govorio je dr. I. Cankar. Na skupštini je izabran upravni odbor, kojem je izabran predsjednik-veličar Aloys Lilleg, a potpredsjednik Anton Krof, tajnik Zadružne Zveze. Upravni odbor u najkraćem će vremenu predložiti zemaljskom odboru ofertu za preuzeće slovenskog kazališta.

Prosvjeta.

„Hrvateka Njiva“. Primili smo 14. broj revljalnoga tjednika „Hrvatska Njiva“ s ovim sadržajem: Od uredništva: Sloboda savjesti i narodno jedinstvo. — Mas: Nazor o životu i svijetu. — Josip Bach: Dramski repertoire posljednjih osam godina. — Mihovil T. Tomanić: Bunjevci i Mađžari. — Smotra: Još o habilitaciji dra. Zimmermanna (Naprednjak); Što može narod da stvori iz sebe samoga (Z. K); Dva tipa. — Godišnja preplata „Hrv. Njive“ iznosi K 36, pojedini broj 1 krunu. Narudžbe prima uprava u Zagrebu, Nikolićeva ulica 8.

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA
Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored
Dobro pristali Irak.
Veseloigra u 4 čina.

Početak: 2-30, 3-55, 5-20, 6-45.
Neprekidne predstave.

Ulaznica: I. prost. 1 K; II. 40 h
Ući se može kod svake slike.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promijeniti raspored.

U trgovini pokućstva, Fil. Barbalica,
u Sišanskoj ulici,
prodaje se novo pripjele pokućstvo.

Velik izbor listovnog papira
u mapama i kutijama.
preporuča

Jos. Krmpotić - Pula.

Ambulatorij liječnika dr. Leonide Novak
Ostaje do daljnjeg zatvoren.